

valgets opfattelse antages, at modellen vil nyde befolkningens tillid.

»Statsadvokatmodellen« er efter udvalgets opfattelse betryggende for både klageren og indklagede, idet den udgør en egnet ramme for en ordning, der sikrer de retssikkerhedsgarantier for begge parter, som må kræves i et retssamfund.

Ud fra en økonomisk synsvinkel har »statsadvokatmodellen« den fordel, at den bygger på eksisterende strukturer, omend der vil være behov for i et vist omfang at tilføre statsadvokaturerne yderligere ressourcer. »Statsadvokatmodellen« sikrer imidlertid en god ressourceudnyttelse, idet »spildtid« kan benyttes til almindelig sagsbehandling i statsadvokaturen. Modellen er således også på dette punkt meget fleksibel, hvilket er vigtigt, da der – for så vidt angår behandlingen af klagesager og straffesager mod politipersonale – må forudses store udsving i arbejdsomfang.

3.3.2. »Kontrolorganmodellen«

Udvalget finder, at »kontrolorganmodellen« som udgangspunkt har en række af de samme fordele som »statsadvokatmodellen«.

»Kontrolorganmodellen« vil efter udvalgets opfattelse formentlig i kraft af kontrolorganet, der består af en advokat og to lægmænd, af befolkningen blive oplevet som tillidsvækkende. Kontrolorganet har således en vis adgang til at øve indflydelse på, hvorledes sagen skal behandles, ligesom organet følger statsadvokatens sagsbehandling tæt – også hvis sagen behandles som en straffesag - og i den forbindelse har visse kontrolbeføjelser. Man må dog gøre sig klart, at kontrolorganet hovedsagelig har en tilsynsfunktion.

Mere principielt peger udvalget på, at man kan rejse det spørgsmål, om der overhovedet er behov for, at der føres tilsyn med statsadvokaten af et kontrolorgan. Man må herved navnlig have for øje, at statsadvokaturerne er selvstændige myndigheder i forhold til politiet og allerede i dag inden for straffetretsplejen virker som tilsynsmyndighed og klageinstans.

Det er ifølge udvalget en konsekvens af kontrolorganets medvirken i sagsbehandlingen, at sagsgangen bliver tungere, dvs. at modellen ikke er så funktionel som »statsadvokatmodellen«. Det vil indebære en længere sagsbehandlingstid.

»Kontrolorganmodellen« rejser herudover det problem, om man som et borgerligt ombud kan/bør pålægge lægmænd – selv mod et passende vederlag – at udføre dette ikke helt ubetydelige og krævende arbejde.

»Kontrolorganmodellen« er efter udvalgets opfattelse betryggende for både klageren og indklagede, idet den udgør en egnet ramme for en ordning, der sikrer de retssikkerhedsgarantier for begge parter, som må kræves i et retssamfund.

Set ud fra en økonomisk betragtning er »kontrolorganmodellen« mere bekostelig end »statsadvokatmodellen«.

3.3.3. »Særlige efterforskningsorganer«

Med hensyn til udvalgets vurdering af modellen med »særlige efterforskningsorganer« henvises til betænkning 1278/1994, s. 209-13. Ingen udvalgsmedlemmer har kunnet anbefale gennemførelsen af en sådan løsningsmodel, jf. betænkningen s. 215-16.

3.3.4. Sammenfatning

Det fremgår af betænkningens kapitel 16, afsnit 5, at alle udvalgsmedlemmer kan anbefale en gennemførelse af »statsadvokatmodellen«, idet dog to medlemmer primært anbefaler »kontrolorganmodellen«.

Med hensyn til den nærmere udformning af statsadvokatmodellen bør man efter udvalgets opfattelse foretrække en ordning opbygget efter følgende retningslinier:

Statsadvokaten eller det juridisk uddannede personale i statsadvokaturerne - herunder advokater der er beskikket som medhjælpere for statsadvokaten – bør forestå undersøgelser i klagesager og efterforskning i straffesager. Det må i den forbindelse forudsættes, at det sikres, at der er de fornødne personalemæssige ressourcer i statsadvokaturerne til at løse denne opgave.

Udvalget finder ikke, at der bør ansættes politiuddannede efterforskere i statsadvokaturerne.

Som beskrevet i betænkningens kapitel 11, afsnit 5, kan politiets deltagelse i undersøgelsen/efterforskningen i sager mod politipersonale efter udvalgets opfattelse ikke helt undværes. Også under en fremtidig ordning vil der være behov for, at politiet gennemfører gerningsstedsundersøgelser og foretager uopsættelige efterforskningsskridt. Desuden må politiets tekniske afdelinger foretage eventuelle tekniske undersøgelser.

I særlige tilfælde bør statsadvokaten efter udvalgets opfattelse kunne anmode om bistand fra Rigspolitiets Rejseafdeling. Der vil f.eks. kunne opstå behov herfor, hvis en enkelt sag er meget omfattende eller kompliceret, eller hvis statsadvokaturen i en periode er belastet med særligt mange sager. Statsadvokaten må også om fornødent kunne anmode om bistand fra Rigspolitiets øvrige afdelinger, herunder Teknisk Afdeling.